

เอกสารประกอบ 2

รายงานผลการดำเนินงาน
ทุนอุดหนุนการวิจัยจากงบประมาณแผ่นดินปี 2552

การอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพ
อันเนื่องมาจากพระราชดำริ
สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

เรื่อง
ความหลากหลายของชนิดสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกและสัตว์เลื้อยคลาน
และปรสิตในเลือดของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบก
พื้นที่โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ
เขื่อนศรีนครินทร์

คณะผู้วิจัย
สุสดี ปริยานนท์ วิเชษฐ คุนซื่อ มาลินี จัตรมงคลกุล
พงษ์ชัย หาญยุทธนากร

ภาควิชาชีววิทยา คณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิตติกรรมประกาศ

โครงการวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากเงินงบประมาณแผ่นดิน ประจำปีงบประมาณ 2552 คณะผู้วิจัยขอขอบคุณโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี และ การไฟฟ้าฝ่ายผลิต ที่ให้การสนับสนุนและอำนวยความสะดวกในการทำงานวิจัย ขอขอบคุณศูนย์เชี่ยวชาญเฉพาะทางด้านความหลากหลายทางชีวภาพ คณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย หน่วยวิจัยสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกและสัตว์เลื้อยคลาน ภาควิชาชีววิทยา คณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และขอขอบคุณผู้ร่วมงานทุกท่านที่ได้ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงานภาคสนามมาเป็นอย่างดี

บทคัดย่อ

การสำรวจสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกและสัตว์เลื้อยคลาน บริเวณพื้นที่ อพ.สธ.-เขื่อนศรีนครินทร์ อำเภอศรีสวัสดิ์ จังหวัดกาญจนบุรี ระหว่างเดือนมกราคม พ.ศ. 2552 ถึง เดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2552 จำนวนทั้งสิ้น 5 ครั้ง ด้วยวิธี Visual Encounter Survey (VES) พบสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกทั้งสิ้น 16 ชนิด และพบสัตว์เลื้อยคลานจำนวนทั้งสิ้น 17 ชนิด สำหรับการสำรวจปรสิตในเลือด สัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกที่สำรวจพบจำนวน 3 ชนิด ได้แก่ กบอ่องเล็ก (*Rana nigrovittata*) กบทูต (*Limnodynastes blythii*) และปาดบ้าน (*Polypedates leucomystax*) ด้วยวิธีแผ่นฟิล์มเลือดชนิดบาง พบเชื้อปรสิตในเลือดของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบก 4 ชนิด ได้แก่ เชื้อริคเคทเซียส (*Aegyptianella* sp.) เชื้อโพรโทซัว (*Trypanosoma chattoni* และ *Hepatozoon* sp.) และโพรโทซัวกลุ่ม apicomplexan ที่ไม่สามารถแยกสกุลได้

คำสำคัญ: สัตว์สะเทินน้ำสะเทินบก สัตว์เลื้อยคลาน ปรสิต

Abstract

The species diversity of amphibians and reptiles were surveyed at RSPG-Srinakarin dam, Sri-sawat district, Kanchanaburi Province during January, 2009 to November, 2009 (5 times) using Visual Encounter Survey (VES) technique. We found the number of amphibians' species and reptiles' species were 16 species and 17 species, respectively. For the study of parasites in amphibians, *Rana nigrovittata*, *Limnodynastes blythii* and *Polypedates leucomystax* were investigated parasite using thin smear technique. *Aegyptianella* sp., *Trypanosoma chattoni*, *Hepatozoon* sp. and unidentified protozoa (Apicomplexan group) were found in blood samples.

Keywords: amphibians, reptiles, parasites

สารบัญเรื่อง

ความหลากหลายของชนิดสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกและสัตว์เลื้อยคลาน และประวัติในเลือดของสัตว์
สะเทินน้ำสะเทินบก พื้นที่โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ
เขื่อนศรีนครินทร์

กิตติกรรมประกาศ.....	i
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ii
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ii
สารบัญเรื่อง.....	iii
สารบัญรูป.....	iv
สารบัญตาราง	v
บทนำ	1
วัตถุประสงค์	2
วิธีดำเนินการศึกษา	2
ผลการศึกษา	3
สรุปและวิจารณ์ผล.....	13
เอกสารอ้างอิง.....	13

สารบัญรูป

รูปที่ 1	แผนที่เขื่อนศรีนครินทร์	2
รูปที่ 2	ป่าดงบ้าน.....	7
รูปที่ 3	อึ่งน้ำเต้า.....	7
รูปที่ 4	คางคกบ้าน.....	7
รูปที่ 5	แสดงอึ่งอ่างบ้าน.....	7
รูปที่ 6	อึ่งขาคำ.....	7
รูปที่ 7	กบหูตหรือเขียดแลว	7
รูปที่ 8	กบอ่อง.....	8
รูปที่ 9	แสดงจำนวนชนิดเปรียบเทียบในแต่ละวงศ์	8
รูปที่ 10	แสดงเปอร์เซ็นต์เปรียบเทียบในแต่ละวงศ์	9
รูปที่ 11	แสดงจำนวนชนิดเปรียบเทียบในแต่ละอันดับ	10
รูปที่ 12	แสดงเปอร์เซ็นต์เปรียบเทียบในแต่ละอันดับ	11
รูปที่ 13	กิ้งก่ารั้ว	11
รูปที่ 14	งูเขียวปากจิ้งจก	11
รูปที่ 15	จิ้งจกหางแบน	11
รูปที่ 16	จิ้งจกหางหนาม	11
รูปที่ 17	ตุ๊กแกบ้าน	11

สารบัญตาราง

ตารางที่ 1	แสดงชนิดและบริเวณที่พบสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกชนิดต่างๆ พื้นที่โครงการ เดือน มกราคม 2552	3
ตารางที่ 2	แสดงชนิดและบริเวณที่พบสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกชนิดต่างๆ ในพื้นที่โครงการ เดือน มีนาคม 2552	4
ตารางที่ 3	แสดงชนิดและบริเวณที่พบสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกชนิดต่างๆ พื้นที่โครงการ เดือน กรกฎาคมและเดือนสิงหาคม 2552	5
ตารางที่ 4	แสดงชนิดและบริเวณที่พบสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกชนิดต่างๆ พื้นที่โครงการ เดือน พฤศจิกายน 2552	5
ตารางที่ 4	การติดปรสิตในเลือดของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบก พื้นที่เขื่อนศรีนครินทร์ จ. กาญจนบุรี	12

บทนำ

ในปัจจุบันประชากรสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกและสัตว์เลื้อยคลาน ได้มีรายงานการลดลงทั่วโลก ในขณะที่เดียวกันการสำรวจในพื้นที่เพิ่มเติมก็ยังคงเกิดขึ้นตลอดเวลา ซึ่งการลดลงของประชากรเหล่านี้เป็นสัญญาณที่เตือนให้ทราบถึงผลกระทบหรือภัยคุกคามที่เกิดขึ้นกับสิ่งแวดล้อม เป็นที่ยอมรับกันในปัจจุบันว่า สัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกเป็นตัวบ่งชี้ถึงการเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อมรอบๆ ตัวมนุษย์และพื้นที่รอบโลก เนื่องจาก เป็นสัตว์ที่มีขนาดเล็กและอาศัยอยู่ในสิ่งแวดล้อมใดสิ่งแวดล้อมหนึ่งตลอดทั้งช่วงชีวิต มีการดำรงชีวิตที่อาศัยอยู่ในน้ำตลอดเวลาและนอกจากนั้นยังไม่มีการเคลื่อนที่เป็นระยะทางไกลๆ อีกด้วย ดังนั้นการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นย่อมเป็นตัวบ่งชี้ที่ชัดเจน

การที่จะใช้สัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกและสัตว์เลื้อยคลานเป็นตัวบ่งชี้ย่อมต้องมีข้อมูลพื้นฐานด้านชนิด การกระจาย ลักษณะนิสัยและการใช้ถิ่นที่อยู่อาศัย เพื่อที่จะแสดงให้เห็นความสัมพันธ์กับการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้น

สัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกสามารถใช้เป็นดัชนีบ่งชี้ถึงสภาวะของสิ่งแวดล้อมได้ เมื่อสภาวะแวดล้อมมีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นจะมีผลทำให้จำนวนประชากรของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกลดลง สภาวะแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลง เช่น การสูญเสียที่อยู่อาศัย การเพิ่มขึ้นของปริมาณรังสีอัลตราไวโอเล็ต เชื้อโรค และจำนวนผู้ล่า เป็นต้น ในปัจจุบันนี้เป็นที่ยอมรับกันมากขึ้นว่า ประสิทธิภาพทำให้จำนวนสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกลดจำนวนลง

จากการศึกษาประวัติในเลือดของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกหลายชนิดในภูมิภาคต่างๆ หลายแห่ง ได้แก่ ประเทศแคนาดา (Desser, 2001) ประเทศจีน (Werner, 1993) รวมทั้งในประเทศไทย ได้พบประวัติในเลือดหลายชนิด ได้แก่ ไวรัส ริดเคตเซีย โพรโทซัวหลายสกุล และตัวอ่อนหนอนพยาธิ *microfilaria* (Chutmongkonkul *et al.*, 2005, 2006 และ 2007)

พื้นที่เขื่อนศรีนครินทร์ เป็นพื้นที่หนึ่งที่น่าสนใจเกี่ยวกับการศึกษาเกี่ยวกับสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกเพราะยังเป็นพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบจากกิจกรรมของมนุษย์โดยการเปลี่ยนแปลงพื้นที่ลารสร้างเขื่อน ผลจากการสำรวจอาจจะใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานเพื่อใช้ประกอบการประเมินผลกระทบของกิจกรรมมนุษย์ที่อาจจะเกิดขึ้นได้ในอนาคต และนอกจากนั้นพื้นที่ศึกษายังเป็นพื้นที่เป้าหมายที่มีการก่อสร้างสิ่งปลูกสร้างในพื้นที่ที่เป็นป่าธรรมชาติ ดังนั้นข้อมูลเบื้องต้นจึงมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งที่จะแสดงให้เห็นผลกระทบต่างๆ ที่เกิดขึ้นจากกิจกรรมของมนุษย์

2. ในแต่ละถิ่นที่อยู่อาศัยจะทำการสำรวจและเก็บตัวอย่างดังต่อไปนี้
 - 2.1 การสำรวจจำนวนชนิดที่พบในพื้นที่ที่กำหนด กำหนดเส้นทางสำรวจ
 - 2.2 วิธีการสำรวจ
 - 2.2.1 พบเห็นตัว Encounter visual survey (Heyer *et al.*, 1994)
 - 2.2.2 ฟองไข่ Egg mass counting/คราบงู
 - 2.2.3 การส่งเสียงร้องในเวลากลางวัน
3. นำมาทำการจำแนกชนิด โดยเปรียบเทียบกับคู่มือสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกของ Taylor, 1962 และ Chan-ard, 2003
4. การตรวจปรสิตในเลือด ทำโดยเจาะเลือดสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกหยดลงบนกระจกสไลด์ และทำแผ่นฟิล์มเลือดชนิดบาง จุ่มแผ่นฟิล์มเลือดลงในเมทานอล ทิ้งให้แห้ง แล้วย้อมด้วยสี Giemsa's (1:10 ในฟอสเฟต บัฟเฟอร์ pH 7.2) เป็นเวลา 20 นาที ล้างสีส่วนเกินออกด้วยน้ำประปา ทิ้งไว้ให้แห้ง นำมาตรวจหาปรสิตในเลือดด้วยกล้องจุลทรรศน์แบบเลนส์ประกอบ โดยในขั้นแรกตรวจด้วยเลนส์ใกล้วัตถุกำลังขยายต่ำก่อนเพื่อหาปรสิตขนาดใหญ่ เช่น trypanosomes และ microfilariae แล้วถึงเลื่อนมาที่กำลังขยายสูงเพื่อหาปรสิตที่อยู่ภายในเม็ดเลือดแดง

สถานที่ทำการวิจัยและเก็บข้อมูล

พื้นที่โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ เขื่อนศรีนครินทร์ เส้นทางที่ 2 และที่ 5

ผลการดำเนินงาน

ตารางที่ 1 แสดงชนิดและบริเวณที่พบสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกชนิดต่างๆ ในพื้นที่โครงการวันที่ 9-10 มกราคม 2552

No.	ชื่อไทย	Scientific Name	เส้นทางสำรวจและปริมาณ				
			1	2	3	4	5
1	กบอ่อง	<i>Rana nigrovittata</i>					++
2	กบหัวโต	<i>Rana macrongathus</i>					+
3	กบป่าไผ่	<i>Rana limborgi</i>					+
4	อึ่งขาคำ	<i>Microhyla pulchra</i>					+
5	อึ่งน้ำเต้า	<i>Microhyla fissipes</i>					+

6	อึ่งลายเลอะ	<i>Microhyla butleri</i>						+
7	อึ่งข้างดำ	<i>Microhyla heymonsi</i>						+++
8	อึ่งแม่หนาว	<i>Microhyla berdmorei</i>						+

ตารางที่ 2 แสดงชนิดและบริเวณที่พบสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกชนิดต่างๆ ในพื้นที่โครงการวันที่ 6-8 มีนาคม 2552

No.	ชื่อ ไทย	ชื่อวิทยาศาสตร์	เส้นทางสำรวจและปริมาณ					
			1	2	3	4	5	
1	กบอึ่ง	<i>Rana nigrovittata</i>		+				+
2	กบหัวโต	<i>Rana hascheana</i>						+
3	กบกา	<i>Rana limborgi</i>						+
4	กบหนอง	<i>Rana limnocharis</i>		++				+
5	เขียดน้ำนอง	<i>Phrynoglossus martensii</i>						++
6	อึ่งหลังขีด	<i>Micryletta inornata</i>		+				+
7	อึ่งน้ำเต้า	<i>Microhyla fissipes</i>		+				+
8	อึ่งลายเลอะ	<i>Microhyla butleri</i>						+
9	อึ่งข้างดำ	<i>Microhyla heymonsi</i>		++				+++
10	ปาดบ้าน	<i>Polypedates leucomystax</i>		+				++
11	คางคกบ้าน	<i>Bufo melanostictus</i>		+				

ตารางที่ 3 แสดงชนิดและบริเวณที่พบสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกชนิดต่างๆ ในพื้นที่โครงการเดือนกรกฎาคมและเดือนสิงหาคม 2552

ชื่อไทย	ชื่อวิทยาศาสตร์	กรกฎาคม		สิงหาคม	
		เส้นทางศึกษา		เส้นทางศึกษา	
		เส้นทางที่ 2	เส้นทางที่ 5	เส้นทางที่ 2	เส้นทางที่ 5
กบหนอง	<i>Fejervarya limnocharis</i>	+	+++	+	+++
กบทูต	<i>Limnonectes blythii</i>		+		+
อึ่งข้างดำ	<i>Microhyla heymonsii</i>	+	+++	+	+++
อึ่งน้ำเต้า	<i>Microhyla fissipes</i>	+	+++	+	+++
อึ่งหลังจุด	<i>Micryletta inornata</i>		++		++
ปาดบ้าน	<i>Polypedates leucomystax</i>	+	+++	+	+++
คางคกบ้าน	<i>Bufo melanostictus</i>	+	+	+	+

ตารางที่ 4 แสดงชนิดและบริเวณที่พบสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกชนิดต่างๆ ในพื้นที่โครงการพฤศจิกายน 2552

ชื่อไทย	ชื่อวิทยาศาสตร์	พฤศจิกายน	
		เส้นทางศึกษา	
		เส้นทางที่ 2	เส้นทางที่ 5
กบหนอง	<i>Fejervarya limnocharis</i>	+	+
กบอ่อง	<i>Rana nigrovittata</i>	+	+
กบทูต	<i>Limnonectes blythii</i>	+	
กบกา	<i>Rana limborgi</i>		+
อึ่งข้างดำ	<i>Microhyla heymonsii</i>	+	
อึ่งน้ำเต้า	<i>Microhyla fissipes</i>	+	
อึ่งขาคำ	<i>Microhyla pulchra</i>	+	
อึ่งอ่างบ้าน	<i>Kaloula pulchra</i>		+

วงศ์ Rhacophoridae กลุ่มปาด จำนวน 1 ชนิด

1. ปาดบ้าน *Polypedates leucomystax*

วงศ์ Bufonidae จำนวน 1 ชนิด

1. คางคกบ้าน *Bufo melanostictus*

ภาพที่ 2 แสดงปาดบ้าน

ภาพที่ 3 แสดงอึ่งน้ำเต้า

ภาพที่ 4 แสดงคางคกบ้าน

ภาพที่ 5 แสดงอึ่งอ่างบ้าน

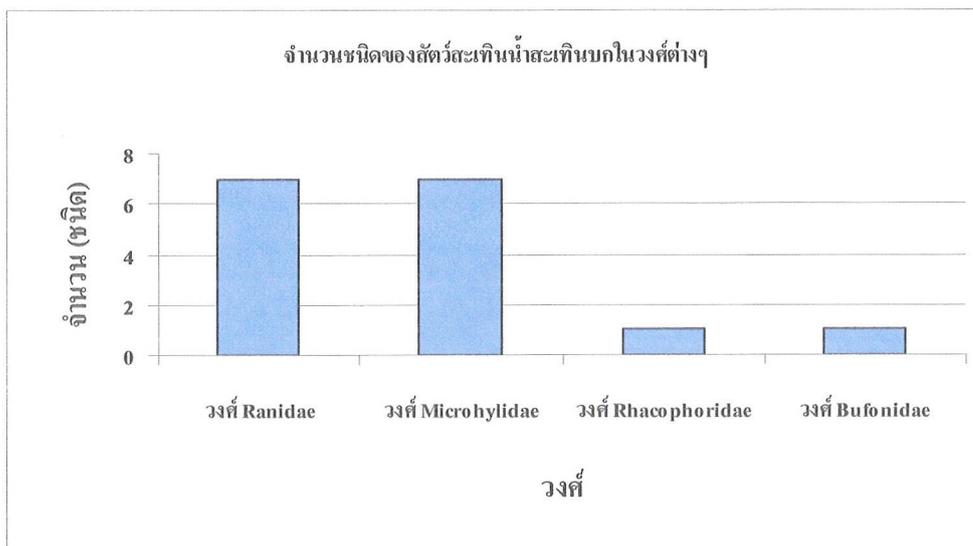
ภาพที่ 6 แสดงอึ่งขาคว่ำ

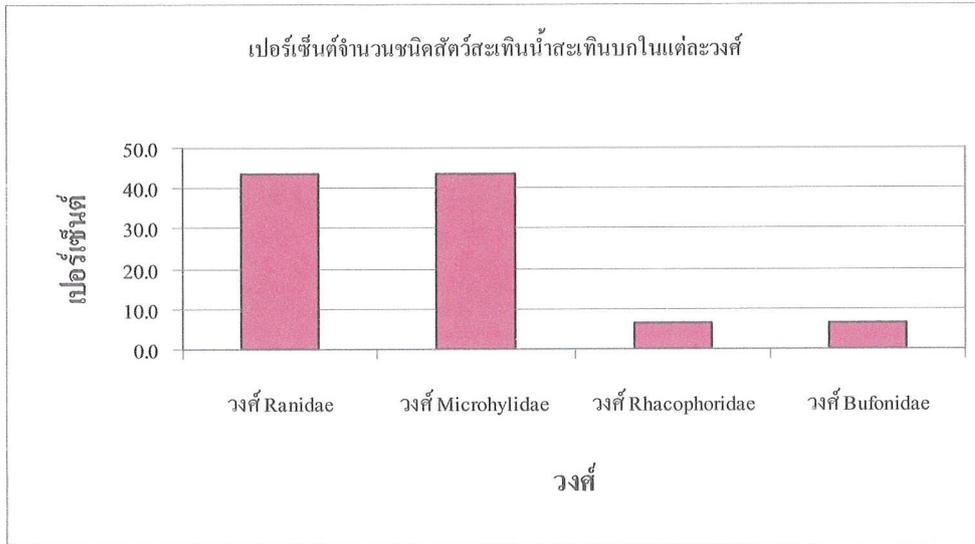
ภาพที่ 7 แสดงกบหูตหรือเขียดแลว

ภาพที่ 8 แสดงกบอ๋อง

ภาพที่ 9 แสดงจำนวนชนิดเปรียบเทียบในแต่ละวงศ์

ภาพที่ 10 แสดงเปอร์เซ็นต์เปรียบเทียบในแต่ละวงศ์

ความหลากหลายชนิดของสัตว์เลื้อยคลาน

พบสัตว์เลื้อยคลานจำนวนทั้งหมด 17 ชนิดประกอบด้วย

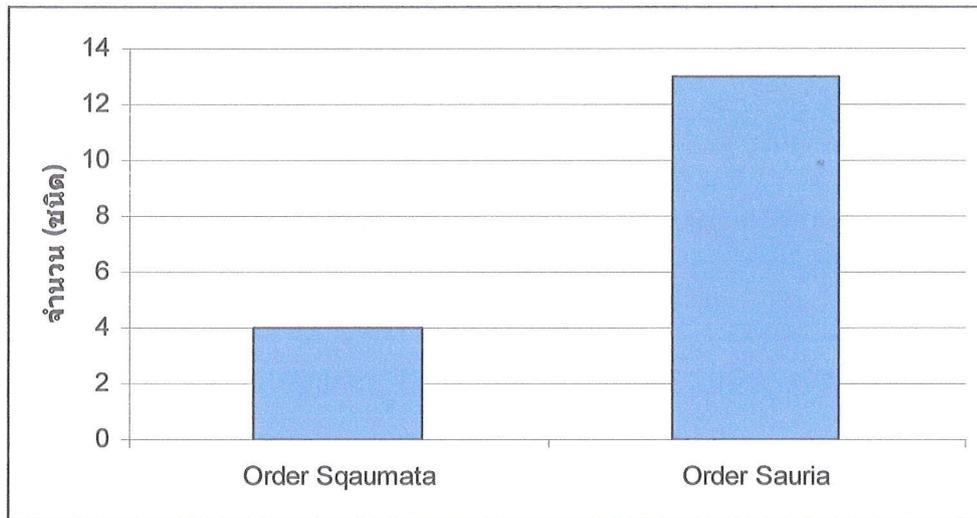
อันดับ Squamata กลุ่มงู จำนวน 4 ชนิด ได้แก่

1. งูเขียวปากแหลม: *Ahaetulla nasuta*
2. งูเขียวปากจิ้งจก: *Ahaetulla prasina*
3. งูกินทากจุดขาว: *Pareas margaritophorus*
4. งูเขียวพระอินทร์ *Chrysopelea ornata*

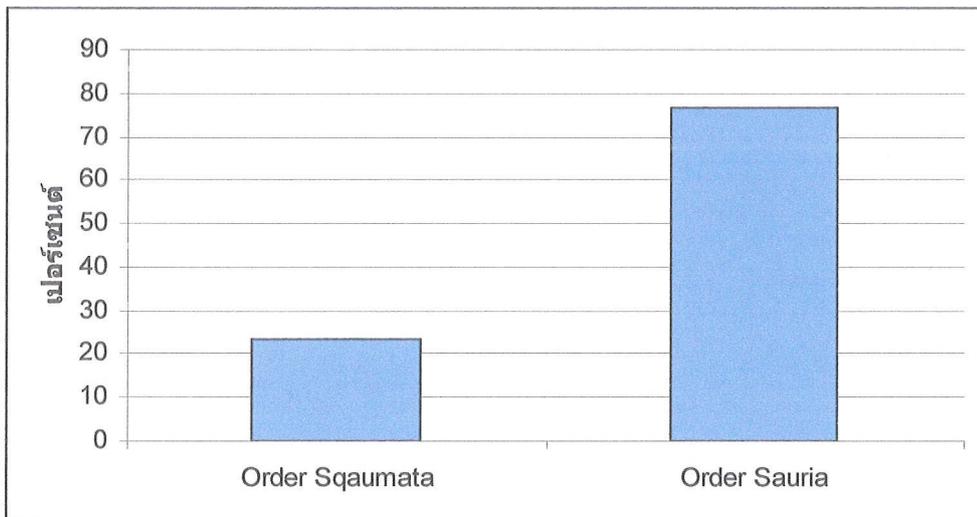
อันดับ Sauria กลุ่มจิ้งจก ตุ๊กแก จำนวน 13 ชนิด ได้แก่

1. จิ้งจกหางแบน: *Cosymbotus platyurus*
2. จิ้งจกหางหนาม: *Hemidactylus frenatus*
3. จิ้งจกดินลายจุด: *Dixonius siamensis*
4. ตุ๊กแกบ้าน: *Gekko gecko*
5. กิ้งก่าน้อยหางยาว: *Takydromus sexlineatus*
6. กิ้งก่ารุ้ง: *Calotes versicolor*
7. กิ้งก่าแก้ว: *Calotes emma*
8. กิ้งก่าหัวสีฟ้า: *Calotes mystaceus*
9. แย้: *Leiolepis beliana*

10. เขียด: *Varanus salvator*
11. จิ้งเหลนบ้าน: *Mabuya multifasciata*
12. จิ้งเหลนหลากลาย: *Mabuya macularia*
13. จิ้งเหลนภูเขาเกล็ดเรียบ: *Sphenomorphus maculates*

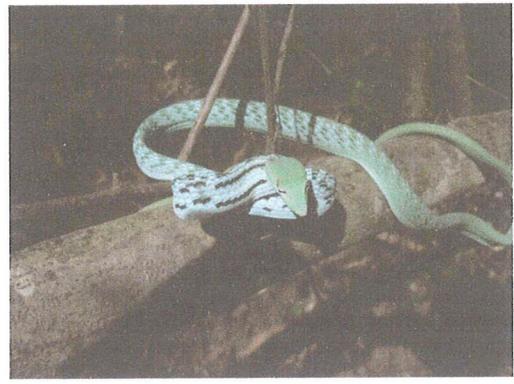
ภาพที่ 11 แสดงจำนวนชนิดเปรียบเทียบในแต่ละอันดับ

ภาพที่ 12 แสดงเปอร์เซ็นต์เปรียบเทียบในแต่ละอันดับ

ภาพที่ 13 แสดงกิ้งก่าริ้ว

ภาพที่ 14 แสดงงูเขียวปากจิ้งจก

ภาพที่ 15 แสดงจิ้งจกดินลายจุด

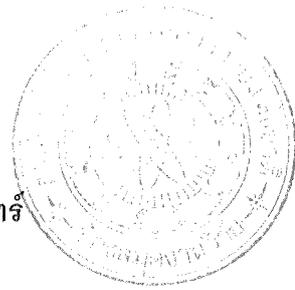
ภาพที่ 16 แสดงจิ้งจกหางแบน

ภาพที่ 17 แสดงจิ้งจกหางหนาม

ภาพที่ 18 แสดงตุ๊กแกบ้าน

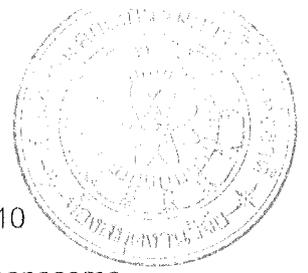
ผลการศึกษาปรสิตในเลือดของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกจากพื้นที่เขื่อนศรีนครินทร์

ผลการตรวจปรสิตในเลือดของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกพื้นที่เขื่อนศรีนครินทร์ จังหวัดกาญจนบุรี พบปรสิต ได้แก่ เชื้อริคเคทเซียส *Aegyptianella* sp. เชื้อโพรโทซัว ได้แก่ *Trypanosoma chattoni*, *Hepatozoon* sp. และโพรโทซัวกลุ่ม apicomplexan ที่ไม่สามารถแยกสกุลได้ ดังแสดงไว้ในตารางที่ 4

ตารางที่ 4 การติดปรสิตในเลือดของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกพื้นที่เขื่อนศรีนครินทร์ จ. กาญจนบุรี

วันที่	สัตว์สะเทินน้ำสะเทินบก	จำนวนที่ศึกษา (ตัว)	การติดปรสิต (%)	% การติดปรสิต			
				A	T	H	Unk A
6-8 มี.ค. 2552	ป่าดบ้าน <i>Polypedates leucomystax</i>	2	0	0	0	0	0
	กบอ่องเล็ก <i>Rana nigrovittata</i>	3	0	0	0	0	0
15-17 เม.ย. 2552	ป่าดบ้าน <i>Polypedates leucomystax</i>	6	0	0	0	0	0
	กบอ่องเล็ก <i>Rana nigrovittata</i>	4	0	0	0	0	0
10-12 ก.ค. 2552	กบหูด <i>Limnonectes blythii</i>	1	0	0	0	0	0
12-13 ก.ย. 2552	กบอ่องเล็ก <i>Rana nigrovittata</i>	3	33.3	0	33.3	33.3	0
	กบหูด <i>Limnonectes blythii</i>	1	100	100	100	0	100
	ผลรวม	20	10	0.5	1.0	1.0	0.5

A = *Aegyptianella* sp., T = *Trypanosoma chattoni*, H = *Hepatozoon* sp., Unk A = unknown apicomplexan

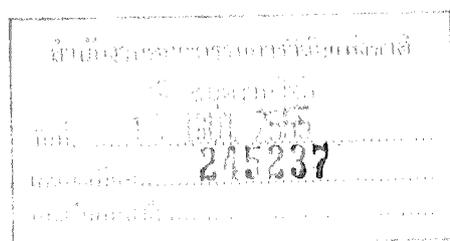
ผลการศึกษาปรสิตในเลือดของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกมีการติดปรสิตในเลือด 10 เปอร์เซ็นต์ ปรสิตที่พบได้แก่ เชื้อริคเคตเซีย *Aegyptianella* sp., เชื้อโพรโทซัว ได้แก่ *Trypanosoma chattoni*, *Hepatozoon* sp. และโพรโทซัวกลุ่ม apicomplexan ที่ไม่สามารถแยกสกุลได้ และปรสิตเหล่านี้มีปปลิงน้ำจืดหรือแมลงเป็นพาหะ

สรุปผลการศึกษา

จากการสำรวจในช่วงเวลา 10 เดือน ในพื้นที่ อ.พ.สภ.-เขื่อนศรีนครินทร์ พบสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกจำนวน 16 ชนิดและสัตว์เลื้อยคลาน 17 ชนิด ซึ่ง เส้นทางหลักในการศึกษาคือเส้นทางที่ 2 และ 5 ซึ่งทั้ง 2 เส้นทางมีลักษณะที่แตกต่างกันคือ เส้น 5 จะเป็นเส้นทางที่มีลำธารไหลผ่าน ซึ่งพบสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกเป็นส่วนใหญ่ ส่วนสัตว์เลื้อยคลานพบในทั้ง 2 เส้นทางดังกล่าว โดยเฉพาะเส้นทางที่ 2 ซึ่งมีลักษณะแห้งแล้ง เหมาะแก่การอยู่อาศัยของสัตว์เลื้อยคลาน และนอกจากนี้ ยังมีการศึกษาชนิดของปรสิตในสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบก พบปรสิตในเลือดของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกมีการติดปรสิตในเลือด เพียง 10 เปอร์เซ็นต์ ปรสิตที่พบได้แก่ เชื้อริคเคตเซีย *Aegyptianella* sp., เชื้อโพรโทซัว ได้แก่ *Trypanosoma chattoni*, *Hepatozoon* sp. และโพรโทซัวกลุ่ม apicomplexan ที่ไม่สามารถแยกสกุลได้ ปรสิตเหล่านี้มีปปลิงน้ำจืดหรือแมลงเป็นพาหะ

เอกสารอ้างอิง

- Chan-ard, T. 2003. A Photographic Guide to Amphibians in Thailand. Bangkok: Darnsutha Press Co. Ltd.
- Chutmongkonkul, M and Pariyanonth, P. 2005. Endoparasites of five species of anurans in Thailand. *Proceeding of 5th World Congress of Herpetology*, 19-24 June, Stellenbosch, South Africa: 125.
- Chutmongkonkul, M., Khonsue, W. and Pariyanonth, P. 2006. Blood parasites of six species of wild amphibians from Khum Mae Kuang forest area, Thailand. *Proceeding of AZWMP 2006*, 26-29 October, Faculty of Veterinary Science, Chulalongkorn University, Bangkok, Thailand: 48.

Chutmongkonkul, M. and Pariyanonth, P. 2007. Hematozoa of amphibians in Thailand.

Proceedings Association of Reptilian and Amphibian Veterinarians, 14-18 April, New Orleans, Louisiana: 118.

Desser, S.S. 2001. The blood parasites of anurans from Costa Rica with reflections on the taxonomy of their trypanosomes. **Journal of Parasitology**, 87(1): 152-160.

Heyer, W. R., M. A. Donnelly, R. W. McDiarmid, L. C. Hayek and M. S. Foster. 1994. **Measuring and Monitoring Biological Diversity Standard Method for Amphibians**. Washington. Smithsonian Institution Press.

Taylor, E. H. 1962. The Amphibian Fauna of Thailand. **Univ. Kansas. Sci. Bull.** 43(8): 368-373.

Werner, J.K. 1993. Blood parasites of amphibians from Sichuan province, People's Republic of China. **Journal of Parasitology**, 79(3): 356-363